

tral drept în mijlocul scenei. Nefericit echilibrat, decorul interiorului din casa lui Atenski produce un decalaj marcat între elementele din dreapta și stînga scenei, ceea ce creează o lunecare a centrului de greutate al scenei spre stînga. Un element esențial în textul piesei revine scării ce urcă spre podul casei. Scenograful a plasat scara în afara cîmpului vizual al spectatorilor, văduvind spectacolul nu numai de un loc de joc, dar și de un simbol important. E păcat că scenografia, care nu a stat în destula atenție a regizorului, n-a servit întregul spectacol și nu i-a creat ambianța plastică necesară.

Spectacolul *Cei ce caută fericirea* se si-

boala cronică a teatrului constănțean reale teatrului din Constanța. Pentru cei care au urmărit îndeaproape activitatea teatrului, el semnifică însă și o diagnoză: boala cronică a teatrului constănțean rezidă, în primul rînd, în lipsa unui prim regizor, care să sudeze și să stimuleze valențele artistice ale actorilor acestui colectiv.

Boris Tafkov a demonstrat pe concret posibilitățile reale ale acestui colectiv artistic și ar fi păcat ca spectacolul *Cei ce caută fericirea* să rămînă un caz izolat în istoria scenei dobrogene.

D. VLAD

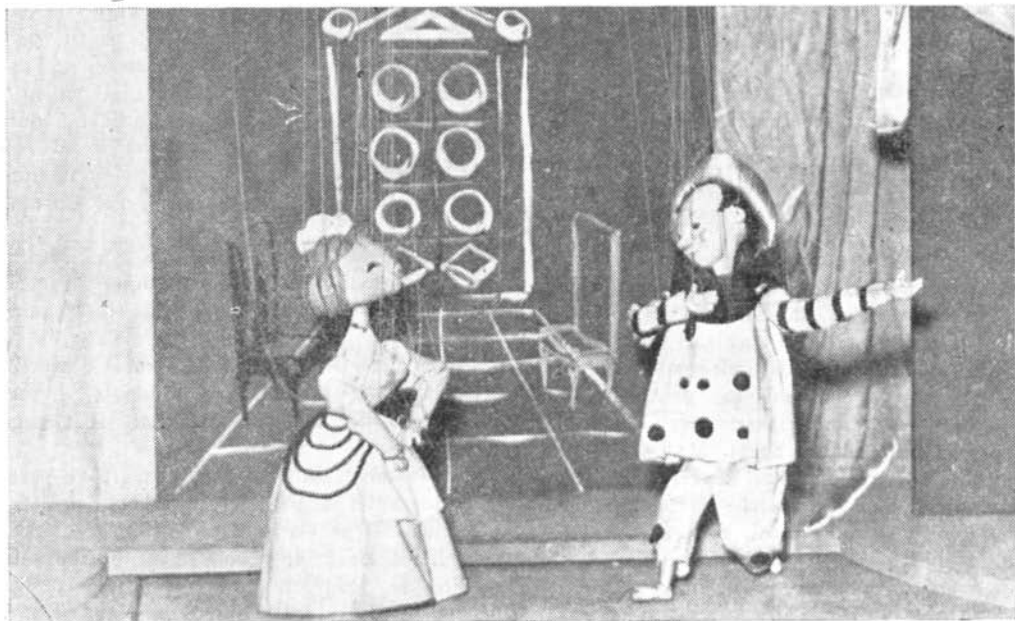
○ experiență neconcludentă

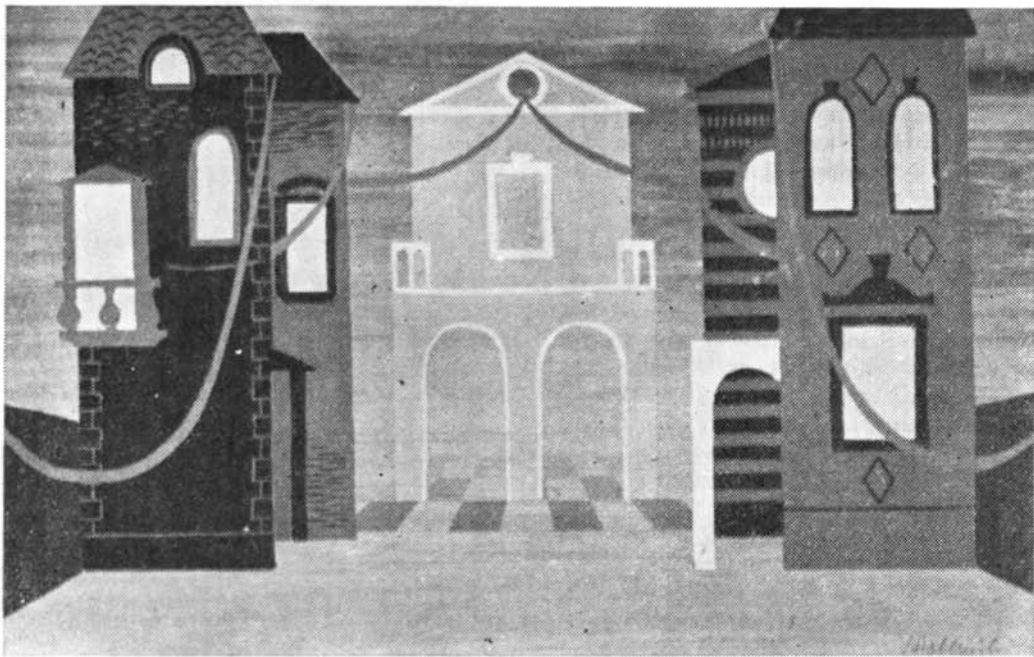
Teatrul de păpuși „Tândărică”: *Milioanele lui Arlechin* de Eugen Micea

Este citeodată interesant și util pentru cronicarul dramatic, ca, înainte de a purcede la scrierea unei cronici dramatice, să asculte și opiniile celor care au contribuit într-un fel sau altul la realizarea spectacolului. Cîntărind parcimonios aceste „autoobservații”, cronicarul va găsi

fire prețioase pentru țesătura sa critică, mai ales cînd e vorba de un spectacol „de gen”. Directoarea teatrului de păpuși „Tândărică” ne-a mărturisit că o pasiona de mult gîndul realizării unui spectacol de pantomimă, interpretat de marionete, un spectacol cu o mișcare, culoare și amploare apropiate de ale commediei dell'arte.

Scenă din actul I

Schiță de decor de Ștefan Hablinski

Din libretele de balet cercetate, colecți-
vul de creatori s-a oprit la acela al com-
pozitorului francez R. Drigo, a cărui mu-
zică datează de la începutul veacului no-
stru.

Nevoia unui text care să susțină mișcă-
rile păpușilor a făcut ca teatrul să apeleze
la condeii scriitorului Eugen Mirea, care,
în loc de o simplă tramă, a încheat o
piesă întreagă cu personaje numeroase și
acțiuni care nu existau în baletul lui Dri-
go. A fost solicitat un regizor specialist în
muzică: George Teodorescu, și astfel s-a
pornit la această experiență...

*

Milioanele lui Arlechin readuce în scenă
una din schemele favorite ale commediei
dell'arte: dragostea lui Arlechin cu Colom-
bina, mizeriile pe care zgircitul tată Cas-
sandre le face tinerilor îndrăgostiți, vicle-
nia lui Pierrot, amorul lui pentru Pier-
rette... Arlechin este sărac, iar Cassandre
vrea numai un ginere bogat. Milioanele lui
Arlechin sint în inima lui mare, generoasă
și... Eugen Mirea a reușit foarte bine să
miște cu ușurință micul univers al co-
mediei italiene, surprinzându-i „clasicele”
caracteristici, minuindu-le în text cu abi-
litatea unui marionetist. Autorul a gândit

„în spectacol”, creînd adesea locuri pentru
mijloace scenice specifice, pentru mișcarea
ades violentă sau grotescă, pentru lovitura
de teatru și „deus ex machina”. Versul
a însoțit ușor și mai ales firesc acțiunea.
Ceea ce i-am reproșat însă versatului umo-
rist Mirea este că nu a asortat destul de
copios textul cu momente comice tari,
cu situații „grase”. Acțiunea curge de a-
ceea lin, uneori puțin prea lin pentru per-
sonajele ce au aerul că lincezesc, că aș-
teaptă curenți de aer mult mai violenți,
care să-i pună în mișcare. Conflictul dez-
nodat după învierea miraculoasă a lui Ar-
lechin se stinge în ultimul act, puțin for-
țat de tirada gen Harpagon a lui Cassan-
dre.

Eugen Mirea, puțin „furat” de condei,
a dat o extindere prea mare unei „trame”,
creînd un text însă nu lipsit de frumu-
seți.

Cel care s-a lăsat însă „furat” excesiv
de anumite înclinații profesionale a fost
regizorul de la Opera de Stat — George
Teodorescu.

Milioanele lui Arlechin e foarte departe
de intențiile experienței inițiale — o pan-
tomimă — și s-a transformat într-un spec-
tacol muzical de operă sau operetă. O
serenadă care ține minute întregi obligă
păpușile la o gesticulație minimă, pentru

ca magnetofonul să reverse în sală vocile — e drept melodioase — ale Magdei Ianculescu sau Valentin Teodorian. Genul își pierde astfel specificul. Inchipuiți-vă un spectacol dat la Opera de Stat, în care fiecare act prezintă o acțiune trepidantă și doar pe ici pe colo un firicel de arie.

Este drept, de pildă, că și spectacolul *Humor pe sfori* prezenta episodice un concert. Dar aici, muzica era într-un fel un pretext pentru arta specific reprezentativă a păpușilor. Muzica se executa în acțiune, dând posibilitatea de a se caracteriza un tip sau altul... În *Milioanele lui Arlechin* muzica a devenit un element principal, fără a sluji personajele, care-și exprimă mereu gândurile prin cîntec. Mișcarea marionetelor se estompează la un moment dat, se topește în muzică și spectacolul capătă un nedorit aer... radiofonic.

Textul fantezist, cu acel zimbet sceptic și amar pe care-l avea libretul inițial, a fost tratat în culori și pastă groasă. Firicelul de poveste a devenit o melodramă, adeseori gravă, în care apariția unei zine e tratată cu mijloacele cele mai serioase și... verosimile. Am avut impresia că minuiitorii nu s-au simțit în largul lor. Mișcările aveau mai puțină fantezie, mai puțin stil și precizie ca în alte spectacole... Meritoriul este faptul că în roluri prime au fost promovate elemente tinere, care s-au achitat foarte bine (Cecilia Atanasiu-Atlas, Eugenia Dimitriu).

Arlechin și Colombina și-au găsit mai greu un stil personal, deși erau minuiți de două artiste valoroase (Dorina Tănăsescu și Antigona Papazipopol — ultima admirabilă în prolog și epilog), estompați și de vivacitatea lui Pierrot și Pierrette (C. Atanasiu-Atlas și R. Zolla — ultimul inclinat puțin în a forța acrobatic o mișcare mai mult clovnească.) Ansamblul a sugerat poate mai plin cadrul acțiunii printr-un stil specific (mai ales grupul Bibi Cajal,

Gabriela Mitran, Suzi Katz, Angela Velicu). Nici vocile interpreților nu au sugerat suficient ceea ce era mai specific personajelor: mai puțin „lucrate” artistic, estompate, au făcut adeseori textul îninteligibil. Două voci care au adus instantaneu profilul eroilor: N. Gărdescu și Gh. Trestian.

Cel care a susținut, într-o mare măsură, spectacolul în ceea ce avea el ca stil și atmosferă a fost decoratorul Ștefan Hablinski. Se poate urmări o linie ascendentă în evoluția acestui talentat scenograf, care-și găsește tot mai mult o linie proprie, părăsind stilul alambicat și puțin confuz pe care-l aborda uneori.

Hablinski stilizează, esențializînd, sugerînd precis elementele epocii, caricaturizînd puțin, în același timp; o paletă bogată în culori, un simț precis al spațiilor largi, aerate, fac ca scenograful să obțină aplauze la scenă deschisă. Păpușile (semnate de Ella Conovici) au fost inegale în valoarea lor artistică, alternînd capete expresive cu expresii „clasice” de păpuși de vitrină (mai ales, personajele feminine).

Interesantă, armonioasă și demnă de lăudat, prelucrarea muzicală a lui H. Mălițeanu, care a exagerat și el puțin în ce privește abundența melodiilor. Cuvinte speciale merită luminația (Const. Roșculeț), conducerea muzicală și orchestrația.

*

Un experiment, dar nu și o concluzie poate fi considerat spectacolul de la „Tănărăică”. Amestecul neomogen de genuri, nepăstrarea specificității genului au făcut din *Milioanele lui Arlechin* un spectacol neconcludent pentru un teatru foarte stimat pentru ținuta lui artistică. Și sîntem bucuroși că aceleași concluzii aparțin și directoarei teatrului. O privire analitică, ce lipsește prea ades teatrelor „mari”.

A. I. P.

Scenografia

Spectacolul Teatrului Muncitoresc C.F.R.-Giulești cu piesa lui George Mihail Zamfirescu *Domnișoara Nastasia* (regia Horea Popescu, scenografia Tody Constantinescu) constituie, din punct de vedere al viziunii scenice, una dintre cele mai interesante și

mai artistice realizări din ultima vreme. Contribuția scenografului s-a vădit de-a lungul întregului spectacol și cu mare folos pentru tălmăcirea — și prin decor și luminație — a sensului piesei, a acțiunii ei.